

Aan de Commissie Maatschappelijke ondersteuning, Volksgezondheid en Participatie
van de Gemeenteraad Rotterdam
Stadhuis,
Coolingsingel 40
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Rotterdam, 27 oktober 2009

betreft: Bezwaar tegen bestemming voormalig Stayokay-pand Rochussenstraat 107-109 voor opvang;
agendapunten 3 en 5 van uw vergadering van 3 november 2009.

Geachte leden van de raadscommissie,

In de brief die het College van B&W aan u richt met betrekking tot de voorgenomen vestiging van
Stichting Arosa in het pand Rochussenstraat 107-109 (09/318a) staat:

*Samenvattend gesteld: we beoordelen Arosa als een niet potentieel overlastgevende
voorziening en achten de komst van Arosa niet strijdig met de gebiedsvisie Hoboken. We
voeren daarom geen regie op de komst van deze voorziening en nemen in deze zaak dan
ook geen voor beroep vatbaar besluit.*

De Bewoners- en Ontwikkelings Organisatie 's-Gravendijkwal, B.O.O.G. ontving van het college een
vergelijkbare brief, omdat wij eerder de burgemeester van onze bezwaren op de hoogte hadden
gebracht. Onze brief van 27 augustus j.l. aan de burgemeester sluiten wij hier bij als bijlage 1. De
argumenten in die brief blijven ons inziens ongewijzigd van kracht. Ook sluiten wij ons aan bij de
bezwaren die de bewoners van de Rochussenstraat en de ondernemers van de Nieuwe Binnenweg
hebben ingebracht.

Wij hechten er aan – nogmaals – om te stellen dat B.O.O.G. niet streeft naar een omgeving waar
geen enkele opvang mogelijk is, maar dat ons doel is om een leefbaar evenwicht te bereiken. Geen
NIMBY effect, dus. Ook is het beslist niet zo dat wij het maatschappelijke belang van
opvanginstellingen of de inspanningen van het College van B&W om de doelgroepen te helpen niet
onderkennen.

Voor nu willen wij graag ingaan op de vier elementen van het citaat hierboven. Het College stelt:

1. Arosa is niet potentieel overlastgevend.

Wij hebben daar andere signalen voor, niet alleen via ervaringsdeskundigen van de bewonersgroep
Rochussenstraat, maar ook via een onderzoek van de UMC St. Radboud, Nijmegen (zie voor een
samenvatting het artikel in Trouw van 2 oktober j.l. bijlage 2). Dat onderzoek toont aan dat de
doelgroep van Arosa wel degelijk potentieel overlastgevend is.

Het stadsbestuur blijkt zich ook zorgen te maken. In onze brief aan de burgemeester hebben wij al
aangegeven dat de opmerkingen over gele-rode-kaarten en beheerscommissies verwarring wekken.
Bovendien adviseerden stadsmariniers negatief op grond van de veiligheidsverwachtingen (zie hierna
4). De heer Van Zuuren van de Centrumraad stelde vreemd genoeg dat hij een mogelijk negatieve
uitwerking op de veiligheidsindex Oude Westen niet als criterium voor afweging wenst te hanteren.¹

¹ Voor gespeksverslagen verwijzen wij graag naar de documentatie die de bewoners van de Rochussenstraat
aanleveren.

2. Het vestigen van een stichting als Arosa is niet strijdig met de gebiedsvisie Hoboken.

Dat is een omdraaiing van de zaak. Het College stelt dat die visie nog niet is uitgewerkt. Waarom dan in die ontwikkelfase een pand voor 20 jaar belasten met een door omwonenden *ongewenste* invulling?

Maar waar gaat het de omwonenden veel meer om? Het convenant Hoboken voorziet in een participatieproces waarbij bewoners, ontwikkelaars, corporaties en overheden gezamenlijk (!) de onderdelen van het gebied nader invullen. De voorzitter van de Centrumraad erkende openlijk dat hij een fout gemaakt had door de bewoners niet te raadplegen, maar trok geen enkele conclusie uit die erkenning (anders dan "dan moeten de bewoners maar even slikken") en deed geen poging om tot een oplossing met bewoners te komen. Ook de wethouder reageerde verder niet op die erkenning van gemaakte fouten.

3. Het College voert geen regie op deze vestiging.

Het argument dat het College geen rol speelt in de overeenkomst tussen Arosa en Com.wonen, trekken wij in twijfel. Er is een overduidelijke subsidierelatie tussen Arosa en de stad Rotterdam. Vanuit die rolverdeling kan volgens ons het vestigingsbeleid van instellingen wel degelijk gestuurd worden. Wij nemen aan dat de stad die sturing ook voor ogen staat en dat daarom ook de Zoneringskaart opvang 2009 is gemaakt. De subsidierelatie wordt in de notitie bij de Zoneringskaart juist expliciet als instrument genoemd.

Wij denken dat de doelgroep van Arosa te kwetsbaar is voor een stadsdeel als het onze.² Wij verschillen van mening over de overlastkansen van Arosas doelgroep. Maar hoe dan ook, mede in het kader van de Hoboken gebiedsvisie, verwachten wij van het stadsbestuur in het Oude Westen regie op een positieve uitstraling van markante panden. De gemeente kan wel degelijk bevorderen dat er organisaties komen die een actieve, positieve bijdrage aan hun omgeving leveren, zeker als dat in samenwerking met burgers verloopt.

4. Het College neemt geen voor beroep vatbaar besluit.

Sinds wij onze brief naar de burgemeester hebben gestuurd, is er een aantal malen contact geweest met de voorzitter van de Centrumraad, wethouder mw. Kriens; en met de burgemeester op het moment dat de Stuurgroep Veilig in het Oude Westen was. Wij hebben onze bezwaren meerdere keren herhaald. Over de geplande activiteiten van Arosa zijn wij uitvoerig ingelicht door de directeur van Arosa op de eerste bewonersavond. Bij die gelegenheid vertelde de voorzitter van de Centrumraad, dat bij de Stuurgroep Veilig was gebleken dat zowel stadsmariniers, als politie en burgemeester tegen de vestiging waren. U zult begrijpen dat wij daar aanvankelijk hoop uit hebben geput.

Daarna hebben wij ons in de contacten met stadsbestuur en Centrumraad vooral gericht op de uitermate verwarrende en volgens ons onheuse procedure die de besturen gevolgd hebben. Hiervoor verwijzen wij naar de gespreksverslagen. In een later stadium zal B.O.O.G. vermoedelijk contact met uw raad hebben over de invulling van het zorgbeleid op de 's-Gravendijkwal en over de Zoneringskaart en/of COS gegevens. Voor nu willen wij - na eerste lezing - opmerken dat het ons benauwt dat in het "Protocol voor vestiging van voorzieningen voor bijzondere doelgroepen in Rotterdam" niet lijkt te zijn opgenomen dat er tijdig overleg met bewoners wordt gevoerd. In plaats van openlijk, met de Zoneringskaart in de hand, evenwichtige verdeling in de stad te bespreken met burgers, worden opvangpanden achter de schermen in orde gemaakt. Waarna bewoners voor voldongen feiten worden gesteld. Wij denken dat dit het NIMBY effect eerder versterkt dan bestrijdt.

Bij het College hebben wij ook een constructief voorstel voor een oplossing aangedragen. Wij denken nog altijd dat dit een oplossingsrichting kan zijn en herhalen het daarom hier:

a. stichting Arosa, stadsbestuur en corporatie Com.wonen zoeken een ander (corporatie)pand voor Arosa.

b. bewoners, Com.wonen en Centrumraad leveren gezamenlijk een inspanning om te komen tot wat wel een goede en breed aanvaarde invulling van dit markante pand op deze gevoelige plek zal zijn.

² Tijdens gesprekken met GGD of directeuren en beleidsmakers van instellingen van daklozen en/of verslaafden aan de 's-Gravendijkwal en omgeving, hebben wij deze ethische vraag herhaaldelijk voorgelegd: "Waarom kruipen jullie allemaal bij elkaar in een omgeving waar jullie klanten teveel aanbod krijgen en waarin de omgeving jullie klanten niet meer kan verwerken, laat staan helpen?" Dan zwijgt men. Wij noemen het de kracht van vraag & aanbod. Wij denken dat mensen die zo dringend hulp nodig hebben als de klanten van Arosa en van andere maatschappelijke opvang beter verdienen.

Deze werkwijze zou betekenen dat er daadwerkelijk conform de intentie van het Hoboken convenant wordt gewerkt. Nu heeft het stadsbestuur die afspraken o.i. geschonden. Overigens is het inderdaad zo dat het bestemmingsplan maatschappelijke opvang toestaat. Maar het staat bijvoorbeeld ook educatieve of culturele invulling toe...

Een ander pand voor Arosa zou dan misschien gevonden kunnen worden in een van de groene "volop ruimte" zones die te vinden zijn op de "Zoneringskaart opvang 2009", in plaats van Arosa te vestigen in wat toch wel duidelijk "ontzien plus" gebieden zijn. Het pand van de jeugdherberg, dat overigens nog maar kort leegstaat en niet al twee jaar zoals de wethouder in de actualiteitenraad zei, ligt op de rand van het paarse Oude Westen, de wijk die ook nog eens hardnekkig slecht blijft scoren in de veiligheidsindex. Ook daarom vonden wij verbazend dat de wethouder volgens het verslag van een telefoongesprek met bewoners van de Rochussenstraat, heeft gezegd dat als bewoners beducht zijn voor overlast, er dan maar iets aan die overlast gedaan moet worden. Daarmee wordt ons inziens wel erg makkelijk heengestapt over de jarenlange pogingen van wijkpolitie, stadstoezicht, stadsmariniers, ondernemers en bewoners om van het gebied rond de Safflevenstraat iets beters te maken. Pogingen die nog altijd geen structureel resultaat hebben, omdat de concentratie (ex)coffeeshops, seksinrichtingen en opvanginstellingen een daadwerkelijke vooruitgang blokkeren.

Deze stand van zaken in ons gebied, waar veiligheid en leefbaarheid 24 uur per dag in het geding zijn, lijkt ons wel degelijk een verantwoordelijkheid van het stadsbestuur. Het steeds maar weer faciliteren dat panden worden ingevuld met opvangvoorzieningen³, tegen de adviezen van onderzoekers en veiligheidsdeskundigen en tegen de noodkreten van bewoners in, betekent toch weer de druk verhogen op "een gebied dat aan zijn tax zit", zoals de burgemeester zei tijdens de bijeenkomst met de Stuurgroep Veilig in het Oude Westen.

Wij willen u als raad vragen om het stadbestuur voor te leggen dat

- veiligheid en leefbaarheid van dit uiterst kwetsbare stadsdeel een Collegeverantwoordelijkheid is;
- participatie een Collegeverantwoordelijkheid is, zeker als er een convenant met bewoners is getekend en er toezeggingen aan het gebied zijn gedaan;
- dat het huidige voorstel wordt ingetrokken en het onderzoek van Radboud bij de verdere besluitvorming wordt betrokken;
- dat in dit traject fouten in de contacten met bewoners zijn gemaakt die vragen om een herstelpoging;
- dat het voorstel van de bewoners om een dubbeltraject te volgen en zo een oplossing te vinden, wordt overgenomen (Arosa + Com.wonen + stad zoeken een andere plek; bewoners + Com.wonen + deelgemeente zoeken een andere invulling voor pand 107-109).

Ons voorstel is bedoeld om terug te keren naar een werkbare, open en vertrouwenwekkende samenwerking tussen burgers en overheid. En om een bijdrage te leveren aan de lange termijn verbetering van de omgeving van de 's-Gravendijkwal en aangrenzende buurten.

Hoogachtend,

Jeanne Hogenboom
voorzitter B.O.O.G.

cc. voorzitter Dagelijks bestuur Centrumraad H. van Zuuren; Centrumraad; stadsmariniers M. Dela Haije en T. Nederveen; bewonersorganisatie Rochussenstraat; Vereniging de Binnenweg.

postadres B.O.O.G.: 's-Gravendijkwal 54, 3014 EE Rotterdam
email: boog_sgravendijkwal@hotmail.com

³ Voorbeelden sinds 2006: tegen het advies van B.O.O.G. in mocht Bouman GGZ een dubbelpand dat gehuurd werd, aankopen. In een nieuw bestemmingsplan is ons bezwaar tegen 1 pand voor maatschappelijke opvang gehonoreerd door 3 (!) panden die bestemming te geven. Er werd zonder B.O.O.G. te raadplegen een crisisopvang gerealiseerd; en een Bavo-pand geopend in een zijstraat. Stichting de Ontmoeting meldt in haar jaarverslag de succesvolle toename van de klanten aan de 's-Gravendijkwal. Dit zijn allemaal instellingen met een subsidierelatie met de stad Rotterdam.